

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Tarafıma ulaştırılan bilgilere göre ağır çalışma koşulları nedeniyle Diyarbakır'da çalışan fırın işçileri ciddi bir mağduriyet yaşamaktadırlar. Küresel pandemi de dahi çalışmak zorunda kalan işçiler, bayramlarda, özel günlerde, yaz aylarında yüksek sıcaklıkta çalışmak zorunda kalan fırın işçileri yasalara aykırı biçimde günde 13-14 saat çalıştıklarını, çalıştıkları fırınların herhangi bir şekilde denetlenmediğini, birçok işçinin kayıt dışı yani sigortası çalıştırıldığını ifade etmektedirler. Fırın işçileri geçmişte de çalışma koşullarının arttırılması noktasında eylemsellikler geliştirmişler, 2013 yılında Hakkari'de 20 ayrı fırında çalışan işçiler ücretlerinin arttırılması, çalışma saatlerinin düşürülmesi, sigortasız çalışmaya son verilmesi ve izin hakkı için birlik olup oturma eylemi yaptıklarında taleplerini kabul ettirmişlerdi. Hakkarili işçilerin kazanımlarından 10 yıl sonra 2023'ün ocak ayında Diyarbakır ve Bingöl'de bir araya gelen fırın işçileri de yaptıkları hak arama eylemi neticesinde DİSK Gıda İş Sendikası ile birlikte Diyarbakır Fırıncılar Odası ile protokol imzalayarak taleplerini resmiyete döktüler. Bu protokol sonucunda birçok fırında çalışma saatleri düşürülmüş, işçilerin aldığı ücretler arttırılmış ve sigortası olmayan işçiler sigortalı yapılmıştı. Ancak 6 Şubat Depremleri sonrasında bu protokolün uygulanması noktasında sorunlar yaşanmaya başlamıştır.

Bugün geldiğimiz noktada fırın işçilerinin talepleri güncelliğini korumaktadır. Fırın işçileri artık merdiven altları gibi denetimsiz yerlerde çalışmak istemiyorlar. Çalışma şartlarının ağırlığı nedeniyle artık gençlerin bu alanda çalışmak istemediğini, bu yüzden de gelecekte Diyarbakır'a ait yöresel ekmeği üretecek işçi bulunamayacağını söylemektedirler. Türkiye'nin ağır bir şekilde yaşadığı ekonomik kriz koşulları da düşünüldüğünde fırın işçilerinin artık dayanacak gücü kalmamıştır. Bu kapsamda Diyarbakırlı fırın işçileri daha önce imzalanan protokolün güncellenerek bugünkü koşullara göre uyarlanmasını, çalışma saatlerinin haftada 45 saati geçmeyecek şekilde düzenlenmesini, haftanın bir günün tatil olarak belirlenmesini, bayramlarda ve özel günlerde de tatil haklarının sağlanmasını ve yasadışı kayıt dışı çalıştırılan işçilerinin sigorta girişlerinin yapılmasını talep etmektedirler.

Bu bağlamda;

- 1- Diyarbakır'da çalışan fırınlar bakanlığınız ve bakanlığınıza bağlı birimlerce ne sıklıkla denetlenmektedir? Bu denetimler sırasında açığa çıkan tespitler nelerdir?

- 2- Diyarbakır'da çalışan fırın işçilerinin ağır çalışma koşullarının düzeltilmesi ve yaşanan mağduriyet ve hak kayıplarının giderilmesi noktasında bakanlığınızın yürüttüğü çalışmalar nelerdir?
- 3- Diyarbakır'da çalışan fırın işçilerinin günde 13-14 saat çalıştırıldıkları, fırınların denetlenmediği, birçok işçinin kayıt dışı çalıştırıldığı iddialarına ilişkin bakanlık olarak bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 4- Fırın işçilerinin DİSK Gıda İş Sendikası ile birlikte Diyarbakır Fırıncılar Odası ile imzaladığı protokol neden yürürlükte değildir? Bu protokolün işlerliği noktasında bir araştırma yapılmış mıdır? Protokolün yeniden uygulanması için bakanlık olarak bir girişiminiz olacak mıdır?
- 5- Fırın işçilerinin haftalık çalışma saatlerinin düşürülmesi, haftanın bir gününün tatil olarak belirlenmesi, bayram ve özel günlerde tatil haklarının sağlanması ve kayıt dışı çalıştırılan işçilerin sigortalı hale getirilmesi taleplerinin sağlanması için yasal bir düzenleme yapacak mısınız?
- 6- Diyarbakır'da kaç fırın bulunmaktadır? Bu fırınlarda kaç işçi sigortalı olarak çalışmakta kaç işçi kayıtsız olarak çalıştırılmaktadır?
- 7- Son 2 yıl içerisinde Diyarbakır'da kayıtsız işçi çalıştırdığı gerekçesiyle ceza kesilen fırın var mıdır? Varsa ne kadar ceza kesilmiştir?